

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลงาน เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. บริบทของพื้นที่ตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
3. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บริบทของพื้นที่ตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน คำว่า สะตอน สันนิษฐานจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในท้องถิ่นเล่าให้ฟังว่า เดิมใช้คำว่า ตาดอน เนื่องจากมีนายพรานชื่อตาดอนมาเสียชีวิตที่หมู่บ้าน เพราะป่วยเป็นไข้ป่าเนื่องจากการเดินทางสมัยก่อนเดินทางด้วยเท้า การเดินทางไม่สะดวกสภาพพื้นที่เป็นป่าดงดิบ และป่าเบญจพรรณ ซึ่งไม่อันมีค่าทางเศรษฐกิจมากมาย เช่น ไม้มะค่า ไม้แดง และอื่น ๆ อีกมาก จึงได้ใช้ชื่อ ตาดอน เป็นชื่อหมู่บ้าน

เดิมบ้านสะตอน อยู่ในเขตหมู่ที่ 4 ตำบลทรายขาว อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ต่อมาปี พ.ศ. 2517 แยกเป็นหมู่ 9 บ้านสะตอน ตำบลทรายขาว อำเภอโป่งน้ำร้อน จันทบุรีจันทบุรี เมื่อมีความเจริญมากขึ้นจึงมีการอพยพของราษฎรเพิ่มมากขึ้น จึงได้แยกตำบลจากตำบลทรายขาวเป็นตำบลสะตอน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ลงวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2526 โดยมีนายเหล็ก จันทะวงษา เป็นกำนันคนแรก ต่อมาอำเภอสอยดาวได้แยกการปกครองจากอำเภอโป่งน้ำร้อนตำบลสะตอน จึงขึ้นอยู่กับอำเภอสอยดาวตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา และมีการปกครองในรูปแบบสภาตำบล

ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ.2539 ให้เปลี่ยนฐานะสภาตำบลสะตอนเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน และมีผลบังคับเมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสะตอนเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2539 โดยมีนายไบลี เทวโลก กำนันตำบลสะตอน เป็นประธาน

คณะกรรมการบริหารคนแรก และปัจจุบันมีนายไบลี เทวโลก เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สะตอน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน (องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน. 2554 : 4)

สภาพทั่วไป

ตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (ออนไลน์. ม.ป.ป.) มีหมู่บ้านรวม 12 หมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งหมด 64.6 ตารางกิโลเมตร หรือ 40,375 ไร่ มีประชากรทั้งหมด 3,604 คน ครัวเรือน จำนวน 9,163 คน ประชากรแบ่งเป็นชาย 4,618 คน และหญิง 4,545 คน ถ้าคิดตามความหนาแน่น ของประชากรจะเท่ากับ 139.50 คนต่อตารางกิโลเมตร

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา หรือที่ราบสูง บางพื้นที่เป็นภูเขาและที่ราบลุ่ม ลักษณะดิน เป็นดินเหนียวปนหิน พื้นใต้ดินเป็นดินดาน ค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินในตำบลสะตอน เท่ากับ 4.5-7 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ห้วย หนอง คลอง บึง ป่าไม้ และภูเขา

องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอนมีการเกิดภัยธรรมชาติที่สำคัญ ดังนี้

1. ภัยแล้ง มักเกิดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคม-เมษายนของทุกปี ซึ่งทำให้พื้นที่การเกษตร ได้รับผลกระทบเนื่องจากแหล่งน้ำด้านการเกษตรมีอย่างจำกัดทุกหมู่บ้าน
2. วาตภัย มักจะเกิดในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ทำให้พืชและผลผลิตได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะไม้ผล ไม้ยืนต้น ได้รับความเสียหายเป็นประจำทุกปี
3. อุทกภัย มักเกิดในช่วงฤดูฝนเดือนกรกฎาคม-กันยายน เป็นช่วงที่เกิดฝนตกหนัก ทำให้เกิดน้ำป่าท่วมฉับพลัน พืชและผลผลิตได้รับความเสียหายเป็นประจำ

ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสะตอนเป็นชาวไทยอีสานประมาณ 60% และชาวไทยกลางประมาณ 40% แต่ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ มีขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม อธิธิพลทางความคิด (ค่านิยม) ของประชาชนในแต่ละหมู่บ้านจะมีความเชื่อไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับหมู่บ้านใดราษฎรมาจากจังหวัดไหนมาก ก็จะมีวัฒนธรรมความเชื่อตามจังหวัดนั้น ๆ ส่วนใหญ่ มีความเชื่อเรื่อง โชคลาง ของขลัง บุญวาสนา และการนับถือผู้สูงอายุและผู้นำหมู่บ้าน แต่ประเพณี ที่ร่วมกัน ได้แก่ การบุญเข้าพรรษา ทำบุญออกพรรษา ประเพณีวันสงกรานต์ วันลอยกระทง บุญบั้งไฟ แห่นางแมว และทำบุญกลางบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอนมีหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ที่	หน่วยงานการศึกษา	จำนวน (แห่ง)	สถานที่ตั้ง	สังกัด
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3	หมู่ที่ 1,5,6	อบต. สะตอน
2	โรงเรียนประถมศึกษา	3	หมู่ที่ 3,5,11	สพฐ. เขต 2 จันทบุรี
3	โรงเรียนมัธยมขยายโอกาส	1	หมู่ที่ 11	สพฐ. เขต 2 จันทบุรี
4	ศูนย์เรียนรู้ชุมชน	1	หมู่ที่ 1,3,5	ศบอ. สอยดาว
5	ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ประจำหมู่บ้าน	5	หมู่ที่ 1,2,3,5,8	หมู่บ้าน

ที่มา : ตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. 2555

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
P	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจง
MS	แทน	Mean Squares
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
Df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ

องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ (n = 377)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	187	49.6
หญิง	190	50.4
รวม	377	100.0

จากตาราง 3 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ
50.4 กับร้อยละ 49.6

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ (n = 377)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 42 ปี	261	69.2
43 ปีขึ้นไป	116	30.8
รวม	377	100.0

จากตาราง 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุ 18-42 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.2 กลุ่ม
ประชากรอายุ 43 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.8

ตาราง 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา (n = 377)

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	44	11.7
ประถมศึกษา	127	33.7
มัธยมศึกษา / ปวช.	103	27.3
ปวส. / อนุปริญญา	31	8.2
ปริญญาตรี	62	16.4
สูงกว่าปริญญาตรี	10	2.7
รวม	377	100.0

จากตาราง 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างสัดส่วนมากที่สุดของการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.7 มัธยมศึกษา / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 27.3 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 16.4

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ (n = 377)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	93	24.7
รับจ้างทั่วไป	87	23.1
ค้าขาย	42	11.1
รับราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ	56	14.9
พนักงานเอกชน	44	11.7
ธุรกิจส่วนตัว	49	13.0
อื่น ๆ	6	1.6
รวม	377	100.0

จากตาราง 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างสัดส่วนมากที่สุดจะมีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 24.7 อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 23.1 รับราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.9

ตาราง 7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 377)

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
6,000-12,000 บาท	306	81.2
12,001-18,000 บาท	51	13.5
18,001-24,000 บาท	14	3.7
24,001 บาทขึ้นไป	6	1.6
รวม	377	100.0

จากตาราง 7 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,000 - 12,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 81.2 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,001-18,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.2

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ด้านการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.73	0.44	ปานกลาง	3
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	2.97	0.71	ปานกลาง	2
3. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	3.24	0.37	ปานกลาง	1
รวม	2.98	0.41	ปานกลาง	-

จากตาราง 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) โดยพิจารณาในรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วม

ในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.24$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 2.97$) และการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 2.73$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายประเด็นของระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	4.10	0.66	มาก	1
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	1.44	0.54	น้อยที่สุด	4
3. การมีส่วนร่วมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการมีส่วนร่วมวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	1.42	0.49	น้อยที่สุด	3
4. การมีส่วนร่วมเสนอมาตรการในการแก้ไขปัญหาของการมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	3.96	0.74	มาก	2
รวม	2.73	0.44	ปานกลาง	-

จากตาราง 9 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการวางแผนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น ประชาชนมีส่วนร่วมด้วยทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้

1. มีส่วนรวมในการประชุมวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
2. มีส่วนร่วมในการเสนอมาตรการในการแก้ไขปัญหาของการมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
3. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของการมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
4. มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบล

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ว่า การที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการบริหารจัดการที่ดีของตำบลสะท้อน มีระดับมากนั้น การดำเนินงานอาจมีสาเหตุมาจากการได้รับประโยชน์จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนได้นำโครงการต่าง ๆ จากแผนพัฒนาที่ประชาชนมีส่วนร่วมในเสนอความคิดเห็นและการวางแผนมาดำเนินการจนเห็นเป็นรูปธรรมจากความความสำเร็จและผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมจากประชาชนมากยิ่งขึ้น เหมือนคำที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนกล่าวไว้ในการประชุมประชาคมทุกหมู่บ้านว่า “ขอให้พี่น้องทุกท่านช่วยกันเสนอแนวคิด ความเดือดร้อน ความต้องการ และโครงการต่าง ๆ ที่ทุกท่านจะให้องค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาพัฒนา เพื่อให้ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน เพื่อจะบรรจุไว้ในแผนพัฒนาประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อน ทางนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนจะได้จัดหางบประมาณ และประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ มาร่วมกันพัฒนาตามที่พี่น้องต้องการ แต่ถ้าแผนงานต่าง ๆ ที่จะพัฒนาภายในตำบลของเราไม่ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อน และหน่วยงานอื่น ๆ ก็ไม่มาสามารถที่จะมาดำเนินการได้เนื่องจากข้อต่อระเบียบของกระทรวง” (ใบสี เทวโลก, สัมภาษณ์, 2556)

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยพบว่า เหตุปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและแสดงความคิดเห็นเนื่องจากส่วนหนึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนให้ความสำคัญต่อประชาชนในการนำเสนอปัญหาความต้องการของชุมชนและให้ความสำคัญต่อประชาคมของหมู่บ้านรวมถึงประชาคมตำบล

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
1. การร่วมกำหนด โครงการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการที่ดีของตำบล	2.78	0.90	น้อยที่สุด	4
2. การร่วมกำหนดกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการที่ดีของตำบล	3.60	0.70	มากที่สุด	1

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
3. การร่วมจัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	2.99	0.81	มาก	3
4. การร่วมประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีในตำบล	3.31	0.63	มาก	2
รวม	3.17	0.71	ปานกลาง	-

จากตาราง 10 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น ประชาชนมีส่วนร่วมด้วยทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ร่วมกำหนดโครงการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
2. ร่วมกำหนดกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
3. ร่วมจัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
4. ร่วมประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีในตำบล

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ว่า การที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการอยู่ในระดับปานกลางนั้นจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสืบเนื่องประชาชนที่มีอยู่หลายกลุ่มในหมู่บ้านและในตำบลได้มีการพบปะพูดคุยกันและนำปัญหาต่าง ๆ ที่แต่ละกลุ่มได้ประสบมาทำการปรึกษาหารือถึงแนวทางแก้ไขจากนั้นก็นำมาสู่ที่ประชุมของประชาคมหมู่บ้านและที่ประชุมของประชาคมตำบลต่อไป

“ปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ เราจะให้องค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนเข้ามาพัฒนา ทุกคนต้องเข้ามาและมีพื้นที่ส่วนร่วมกำหนดจุด และพื้นที่ ที่เราจะให้เขาเข้ามาดำเนินการ ต้องช่วยกันดูข้อดี ข้อเสีย ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพราะไม่มีใครรู้เท่ากับตัวเอง ถ้าเราไม่ชี้จุดเกิดเหตุ เขาจะรู้ได้อย่างไรว่าเหตุเกิดที่ไหน” (อนันต์ อินทร. สัมภาษณ์. 2556)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	3.72	0.78	มาก	4
2. การมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีของตำบลที่สามารถนำไปปฏิบัติเห็นผล	3.86	0.73	มาก	3
3. การมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีของตำบลร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุกเดือน	3.89	0.65	มากที่สุด	1
4. การมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีของตำบลสามารถนำไปปฏิบัติได้	3.88	0.68	มาก	2
5. การเข้าร่วมติดตามผลการบริหารจัดการที่ดีในตำบล	3.68	0.50	น้อยที่สุด	7
6. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	3.68	0.52	น้อยที่สุด	6
7. การร่วมทำรายงานการติดตามประเมินผลการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของตำบล	3.72	0.51	มาก	5
รวม	3.24	0.37	ปานกลาง	-

จากตาราง 11 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมด้วยทั้ง 7 ประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารจัดการที่ดีของตำบลร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุกเดือน
2. การมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีของตำบลสามารถนำไปปฏิบัติได้
3. การมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการที่ดีของตำบลที่สามารถนำไปปฏิบัติได้
4. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารจัดการที่ดีของตำบล

5. การร่วมทำรายงานการติดตามประเมินผลการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
6. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
7. การเข้าร่วมติดตามผลการบริหารจัดการที่ดีในตำบล

จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล จะเห็นได้ว่า เมื่อมีการรวมกลุ่มของประชาชนในหมู่บ้านและตำบลในการจัดทำแผนโครงการพัฒนา ซึ่งนำปัญหาต่าง ๆ มาจากประชาชนที่ได้ร่วมกันทำกิจกรรมเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาที่ประชาชนได้รับ และต้องการให้นำไปสู่การพัฒนาและปฏิบัติ เมื่อแผนต่าง ๆ ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วจึงนำไปสู่การปฏิบัติตามแผน คือ โครงการต่าง ๆ ที่ได้นำเข้าสู่อำนาจขออนุมัติงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จก็จะมีผู้ตรวจสอบประเมินผล ว่าถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของประชาชนหรือไม่

“ถ้าเราไม่ร่วมกันติดตามโครงการต่าง ๆ ที่เราต้องการ เราก็คงไม่ได้สิ่งที่เราอยากได้ และถ้าเราได้มาแล้ว เราไม่ค่อยตรวจสอบประเมินในสิ่งที่เราได้มา เราอาจจะได้ไม่สมบูรณ์เหมือนใจเราต้องการ และถ้าเราไม่สนใจอะไรเลย เราก็จะไม่รู้ว่า แผนงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทุกคนช่วยกันคิดช่วยกันทำ มันสามารถนำมาปฏิบัติได้จริงหรือไม่ แค่นั้น จะทำให้เสียแรงกันไปเปล่า ๆ ” (รุ่งโรจน์ ช่วยชู. สัมภาษณ์. 2556)

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตองอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม	4.20	0.42	มาก	4
2. บทบาทของผู้นำในการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.46	0.43	มาก	1
3. อุดมการณ์ประชาธิปไตยของชุมชน	4.38	0.36	มาก	2
4. บทบาทของเครือข่ายชุมชน	4.32	0.38	มาก	3
รวม	3.81	0.22	มาก	-

จากตาราง 12 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล สะตอง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.8$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าบทบาทของผู้นำในการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ อุดมการณ์ประชาธิปไตยของชุมชน ($\bar{X} = 4.38$) และประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 4.20$)

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สิ่งที่เราอยากได้ คือ การพัฒนาท้องถิ่นชุมชนของเรา และที่เราเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ ก็เพื่อต้องการได้สิ่งตอบแทน คือ ให้ได้รับการช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมผลักดันจากผู้นำ และเครือข่ายกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลเราซึ่งมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุปัจจัยของการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ประเด็นประโยชน์ที่ได้รับ	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีทำให้ได้รับโอกาสได้รับการบริการสาธารณะมากขึ้น	4.33	0.63	มาก	2
2. การเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีในตำบลช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว	4.04	0.73	มาก	3
3. การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีในชุมชนส่งผลให้ท่านมีสุขภาพดีขึ้น	4.04	0.78	มาก	4
4. การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีในชุมชนเป็นประจำจะทำให้ตำบลของท่านมีความรู้ความเข้าใจที่ดีขึ้น	4.41	0.63	มาก	1
รวม	4.20	0.40	มาก	-

จากตาราง 13 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นในประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.34$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่า เห็นด้วยทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้

1. การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีในชุมชนเป็นประจำจะทำให้ตำบลของท่านมีความรู้ความเข้าใจที่ดีขึ้น
2. การเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีทำให้ได้รับโอกาสได้รับการบริการสาธารณะมากขึ้น
3. การเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีในตำบลช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว
4. การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีในชุมชน ส่งผลให้ท่านมีสุขภาพดีขึ้น

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก พบว่าการที่ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน ทำให้เข้าใจถึงการบริหารงานเป็นอย่างดี เพราะการพัฒนาและการทำงานหลายอย่างเกิดเพราะชุมชนได้ร่วมมือกันเสนอและผลักดันให้การพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านสาธารณสุขป้องกันโรคภัยต่าง ๆ เฉพาะ ไข้เลือดออก ได้ร่วมกันวางแผนฉีดพ่นหมอกควันกำจัดยุงลาย เพื่อลดการเจ็บป่วย ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาเป็นการช่วยเหลือในครัวเรือนอีกทางหนึ่ง ดังคำที่ว่า “ท้องถิ่นพัฒนา ชาวประชาสุขใจ” (บุญตา เลินสูงเนิน, สัมภาษณ์, 2556)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบทบาทผู้นำในการมีส่วนร่วมของชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสะตอ จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ประเด็นบทบาทผู้นำ	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ผู้นำชุมชนช่วยประสานงานให้ตำบลเข้ามา มีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของ อบต.	4.93	0.60	มากที่สุด	1
2. ผู้นำชุมชนเป็นตัวอย่างที่ดีในการเข้าร่วมกิจกรรมการบริหารจัดการที่ดี เช่น ร่วมประชุมและ ร่วมเป็นกรรมการ	4.45	0.66	มาก	4
3. ผู้นำชุมชนชักชวนชาวบ้านไปร่วมในวางแผนการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของ อบต.	4.54	0.59	มากที่สุด	2

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็นบทบาทผู้นำ	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
4. ผู้นำชุมชนปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานกิจกรรมการมีส่วนร่วมการ บริหารจัดการที่ดี	4.47	0.61	มาก	3
รวม	4.46	0.43	มาก	-

จากตาราง 14 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามถึงบทบาทผู้นำในการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่าประชาชนเห็นด้วยทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ผู้นำชุมชนช่วยประสานงานให้ตำบลเข้ามีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของ อบต.
2. ผู้นำชุมชนชักชวนชาวบ้านไปร่วมในการวางแผนการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีของตำบล
3. ผู้นำชุมชนปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดี
4. ผู้นำชุมชนเป็นตัวอย่างที่ดีในการเข้าร่วมกิจกรรมการบริหารจัดการที่ดี เช่น ร่วมประชุมและร่วมเป็นกรรมการ

จากตาราง 12, 13 และ 14 จะเห็นได้ว่า บทบาทของผู้นำชุมชนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะให้ความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีส่วนร่วมระดับมากนั้น เนื่องจากมีปัจจัยมาจากผู้นำชุมชนในเขตตำบลสะท้อน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรีค่อนข้างมีความใกล้ชิดและคลุกคลีกับประชาชนเป็นอย่างดีเนื่องจากผู้นำชุมชนได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชน อาทิเช่น ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำที่เป็นผู้อาวุโสในหมู่บ้านซึ่งเป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจของชุมชนได้นำชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดทิศทางการวางแผน การกำหนดโครงการ การจัดกิจกรรม และการจัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการจัดการและถ่ายทอดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลให้กับประชาชนเป็นอย่างดีและได้อธิบายให้ชุมชนได้ทราบถึงหลักการมีส่วนร่วมซึ่งผลประโยชน์ต่างๆก็จะเกิดแก่ชุมชนอย่าง

แท้จริง ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้นำชุมชนสำคัญเป็นอย่างมากที่จะนำชุมชนของตนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มากน้อยเพียงใด เช่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สะตอน ได้กล่าวไว้ในที่ประชุมร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ว่าท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน) มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ พี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้น ท้องที่ ท้องถิ่น จะมาบูรณาการร่วมกัน มาร่วมมือกันพัฒนาตำบลของเรา โดยต่อไปนี้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะดูแลเฉพาะการแจ้งเกิดแจ้งตาย หรือการย้ายเข้าย้ายออก และการรักษาป้องกันภัยตามอำนาจหน้าที่ซึ่งไม่ได้แล้ว ต้องมาร่วมกันพัฒนาตำบลชุมชนของเรา องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน ก็เหมือนกันจะมุ่งแต่พัฒนาโครงสร้างอย่างเดียวก็ไม่ได้ จะต้องดูแลทุกด้านที่เป็นความเดือดร้อนของประชาชน โดยบูรณาการร่วมกันกับผู้นำท้องที่เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (ชรินทร์ บุญเพ็ง. สัมภาษณ์. 2556)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอุดมการณ์ประชาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ประเด็นอุดมการณ์ประชาธิปไตย	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีเพราะเป็นข้อตกลงร่วมกันของคนในชุมชน	4.30	0.60	มาก	3
2. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารจัดการที่ดี เพราะถือว่าเป็นเรื่องท้องถิ่นบ้านเกิดของตน	4.29	0.63	มาก	4
3. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารจัดการที่ดี ด้วยความสมัครใจ	4.56	0.58	มากที่สุด	1
4. การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดี เพราะถือว่าเป็นสิทธิหน้าที่ของพลเมือง	4.39	0.58	มาก	2
รวม	4.39	0.36	มาก	-

จากตาราง 15 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามอุดมการณ์ประชาธิปไตยของชุมชน ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่า ประชาชน เห็นด้วยทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้

1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารจัดการที่ดีด้วยความสมัครใจ
 2. มีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดี เพราะถือว่าเป็นสิทธิหน้าที่ของพลเมือง
 3. เข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีเพราะเป็นข้อตกลงร่วมกันของคนในชุมชน
 4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารจัดการที่ดีเพราะถือว่าเป็นเรื่องท้องถิ่นบ้านเกิดของตน
- จากการสัมภาษณ์เจาะลึกถึงความคิดเห็นในอุดมการณ์ประชาธิปไตยของชุมชน การที่ชุมชนส่วนใหญ่จะคิดทำสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ จะทำด้วยความสมัครใจเพราะจะต้องใช้พลังแนวคิด ข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เพราะประโยชน์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น เกิดจากการที่ร่วมกันคิด ร่วมกันทำจากคนในชุมชน ชุมชนนั้น ๆ จะเป็นผู้ได้รับเอง เพราะฉะนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ต้องทำด้วยความสมัครใจ (ณรงค์ หาญจันทร์, สัมภาษณ์, 2556)

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก พบว่าประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ดี ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิและหน้าที่ เสนอสิ่งที่ตนเองและชุมชนต้องการ เมื่อทุกคนในชุมชนมาอยู่ร่วมกัน ต่างคนช่วยกันคิด ช่วยกันทำตามสิทธิหน้าที่ของเรา สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนจะต้องมีผลต่อเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะฉะนั้น อุดมการณ์ประชาธิปไตยต้องมาด้วยความสมัครใจ จึงจะเกิดผลที่คุ้มค่าและสำเร็จตามที่ทุกคนต้องการ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบทบาทของเครือข่ายชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตอง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี (n = 377)

ประเด็นบทบาทของเครือข่ายชุมชน	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างเครือข่ายชุมชนเป็นประจำ	4.20	0.58	มาก	4
2. เครือข่ายชุมชนมีกิจกรรมในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่อง	4.35	0.60	มาก	3
3. ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีสามารถแก้ไขได้โดยเครือข่ายชุมชน	4.36	0.62	มาก	2
4. การนำเสนอปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการบริหารจัดการที่ดีเกิดจากการผลักดันของเครือข่ายชุมชน	4.39	0.55	มาก	1
รวม	4.32	0.39	มาก	-

จากตาราง 16 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามบทบาทของเครือข่ายชุมชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล สะท้อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่าประชาชนเห็นด้วยทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้

1. การนำเสนอปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการบริหารจัดการที่ดีเกิดจากการผลักดันของเครือข่ายชุมชน
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีสามารถแก้ไขได้โดยเครือข่ายชุมชน
3. เครือข่ายชุมชนมีกิจกรรมในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่อง
4. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างเครือข่ายชุมชนเป็นประจำ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก กลุ่มเครือข่ายชุมชนในความสำคัญของบทบาทเครือข่าย มีพลังผลักดัน บทบาทในการมีส่วนร่วมอย่างไร เนื่องจากชุมชนในตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี มีหลายกลุ่มองค์กร เช่น องค์กรชุมชนกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) กลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่กระจายอยู่ทุกหมู่บ้านในตำบลสะตอน

ดังนั้น กลุ่มเหล่านี้จะทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงหลักการมีส่วนร่วมในชุมชนว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อกลุ่มเหล่านี้รวมกันเป็นเครือข่ายก็จะมีพลังผลักดันให้ชุมชนได้มีหลักการมีส่วนร่วมมากขึ้น เพราะสิ่งต่าง ๆ เมื่อเกิดแล้วผลที่ได้ก็จะตกอยู่กับชุมชนนั่นเอง (ไฉไล คำป้อน. สัมภาษณ์. 2556)

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก พบว่ากลุ่มต่าง ๆ ในตำบลเรามีอยู่มากมาย แต่ละกลุ่มมีหน้าที่รับผิดชอบ อาทิ กลุ่ม อสม. มีหน้าที่ดูแลเรื่องสุขอนามัย อปพร. ดูแลเรื่องความปลอดภัย กลุ่มสัจจะดูแลการเก็บออม กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ถ้าทุกคนมาร่วมกันจับมือกันสร้างเป็นเครือข่าย เชื่อเหลือเกินว่าการพัฒนาในตำบลจะต้องสัมฤทธิ์ผลอย่างแน่นอน เพราะกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนทั้งสิ้น